

føres paa vore Forhold. For at oplyse Forholdet mellem de preussiske og de danske Tilstande skal jeg tillade mig at meddele en lille Erindrings, jeg har fra Krigen i 1848. Jeg laa engang i Qvarteer hos en lille Gaandværker i Kolding, som fortalte, at der fort forveien havde været en preussisk Indqvartering, der, som han senere erfarede, bestod af Folk af Arbejdsclassen, men som vare belevede og venlige. Da han satte noget Vandgrød for dem, bad han dem undskyldte, at hans Husholdning ikke tillod et bedre Tractement, men disse Folk vare paa deres Side saa imødekommende, at de sagde, at til saadan Kost vare de ikke vante i Preussen; det vilde der betragtes som en Herreret. For at den høitærede Minister kan forstaae, hvor ugrundet en Sammenligning mellem Preussen og Danmark er, skal jeg tilføie, at de sagde, at deres Føde der bestod i 3 Gange Kartoffelgrød om Dagen, og dette var, forklarede de nærmere, Kartofler kogte ud i Vand. Naar en Preusser kan leve af en saadan Føde, siger jeg, at det efter de Forhold, hvorunder vi nu engang leve, vilde være paafaldende, om man vilde henvise vore Soldater til en sliq Levemaade. Den høitærede Minister bemærkede, at naar jeg havde anført 12 β til Middagsmad, var dette urimeligt høit, da han vidste, at Soldaterne kunde faae deres Middagsmad for 9 β om Dagen. Jeg skal tillade mig at spørge den høitærede Minister, hvad han troer, at en Middagsmad til 9 β er lavet af? Naar man veed, at 1 Pd. spiseligt Drekjøb for Tiden koster 16—20 β ; vil jeg spørge, hvor meget Drekjøb der kan komme i en Suppe, hvort der tillige skal lidt Grønt, Kartofler og deslige, naar den kun skal koste 9 β og laves af en Mand, som lever deraf? At man kan faae Middagsmad for 9 β , er en simpel Følge af den Lønning, som gives Soldaten. Giv ham 9 β om Dagen, og den høitærede Minister skal see, at der leveres Middagsmad for 4 β ; det er aldeles utvivlsomt, thi der er en stor Deel usformuende Mænd, som i saa Tilfælde ikke vilde kunne give mere for deres Middagsmad, og som ikke forgjæves vente af Marktetenderen, at han laver dem en Bouillon til 4 β Portionen, men den bliver da ogsaa derefter. Spørgsmaalet er

ikke, for hvilken Priis man kan faae en slet tillavet og utilstrækkelig Forpleining, men det er, hvad man antager, at en Mand kan leve af — jeg gaaer bestandig ud fra, at vore Soldater skulle leve noget nær paa den Maade, hvorpaa vore Arbejdsfolk leve —, naar Maaden skal indkjøbes — det beider jeg vel bemærket — under de Forhold, hvorunder vore Soldater skulle indkjøbe den. — Den høitærede Minister meente, at det aldeles ikke gif an nu at tænke paa en Forhøielse i Lønningen, da man slet ikke er paa det Nene med, hvorledes den nye Hærordning vil stille sig. Den Omstændighed, at vi have faaet almindelig Værnepligt, og at der nu vil komme alle Slags Folk i Hæren, meente den høitærede Minister kunde have Indflydelse paa den Lønning, som en Soldat burde have, men skulde det have nogen Indflydelse, maatte det da være den, at Lønningen burde forhøies, thi derved, at der kommer en Deel velhavende Folk ind i Armeen, som naturligtviis stille større Fordringer til Livet, ville de Andre med deres fattige Skillinger føle Trangen til større Lønning dobbelt haarvt. Den høitærede Minister gjorde opmærksom paa, at der blandt alle de Forandringer, som ere flete ved den nye Hærordning, og som kunde faae Indflydelse paa Soldatens Lønning, ogsaa var den, at Tjenestetiden er bleven indstrænket, men skulde dette have nogen Indflydelse paa Lønningen, maatte det ligeledes nærmest være den, at den blev forhøiet, thi den høitærede Minister kan ikke være uenig med mig i, at Tjenesten i den kortere Tid vil fordre en ganske anderledes Anstrængelse for Soldaten og som Følge deraf ogsaa en sundere og kraftigere Næring, end tidligere har været nødvendig. — Jeg har nu i al Fortid belyst de forskjellige Betragtninger, der ere fremsatte imod det Forslag, hvorved jeg har dvælet. Det er mig i høieste Grad paafaldende, hvor angst og bange man er for at give Soldaten det, der dog fra alle Sider maa erkendes for at være nødvendigt for en Mand's Underhold, naar man ligeoverfor Officererne er, om ikke meget rundhaandet, saa dog bestandig af den Dverbeviisning — hvilken jeg tilfulde deler —, at de stigende Priser paa Levnetsmidler gjøre det natur-